

***TELŠIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS 2025 METŲ VEIKLOS
ATASKAITA***

Turinys

SAVIVALDYBĖS KONTROLIERIAUS ŽODIS.....	3
1. BENDRA INFORMACIJA APIE TARNYBĄ.....	3
1.1 Veiklos prioritetai.....	3
1.2. Veiklos organizavimas	4
1.3. Finansiniai duomenys	6
1.4. Tarnybos žmogiškieji ištekliai.....	7
1.5. Bendrųjų funkcijų vykdymas.....	7
2. TARNYBOS VEIKLOS TIKSLŲ PASIEKIMAS	8
2.1. Tarnybos veiklos veiksmingumas	8
2.2. Tarnybos veiklos rezultatai	8
2.3. Atliktų auditų ir vertinimų apžvalga.....	9
2.3.1. Savivaldybės 2024 metų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo pasirinktose srityse audito rezultatai.....	9
2.3.2. Veiklos audito rezultatai	13
2.3.4. Skundų ir prašymų nagrinėjimas	13
2.4. Savivaldybės 2025 metų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo pasirinktose srityse vertinimo auditas.....	14
3. KITA INFORMACIJA.....	14
3.1. Tarpinstitucinis bendradarbiavimas	14

SAVIVALDYBĖS KONTROLIERIAUS ŽODIS

Telšių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos (toliau – Tarnyba) veiklos sritis – išorės auditas ir kontrolė Telšių rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) administracijoje, Savivaldybės administravimo subjektuose ir Savivaldybės valdomose įmonėse.

Tarnybos 2025 metų veiklos ataskaita parengta ir teikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu¹, Telšių rajono savivaldybės tarybos (toliau – Savivaldybės taryba) veiklos reglamentu², Tarnybos nuostatais³ ir 2025 metų veiklos planu⁴.

Veiklos ataskaitoje Tarnyba pristato svarbiausius 2025 metais nuveiktus darbus, pateikia informaciją apie esmines 2025 metais Tarnybos nustatytas Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų veiklos problemas, supažindina su pateiktomis rekomendacijomis.

Tarnyba kokybe siekia būti pavyzdžiu viešajame sektoriuje, atliekamiems darbams kelia aukščiausius kokybės reikalavimus, užtikrina atliekamų auditų atitiktį taikomiems audito standartams ir aukščiausiosios audito institucijos gerajai praktikai, atlieka auditų kokybės užtikrinimo stebėseną.

Tarnyba poveikiu siekia, kad rezultatai būtų naudojami priimant svarbius Savivaldybės ir įstaigų veiklos sprendimus. Suvaldo rizikas ir pasiekia rezultatus, kai audito metu nustatytus teisės aktų pažeidimus, klaidas, neatitiktis, kitus trūkumus audituojamas subjektas ištaiso ir finansinėse ataskaitose išvengiama esminių iškraipymų. Priima operatyvius sprendimus efektyvesniam, racialesniam lėšų ir turto valdymui. Tarnyba stebėdama teiktų rekomendacijų įgyvendinimą mato, kad mūsų darbas yra prasmingas ir reikalingas. Tačiau tenka pažymėti, kad įgyvendintos dar ne visos didelės svarbos rekomendacijos, kurios padėtų spręsti su turto ir finansų valdymu susijusias problemas. Įgyvendinus rekomendacijas pagerėtų savivaldybės finansinių ataskaitų kokybė.

Dėkoju Tarnybos darbuotojams už darbą ir siekį tobulėti profesinėje srityje, Savivaldybės tarybos kontrolės komitetui, Savivaldybės vadovybei, audituojamiesiems subjektams už konstruktyvų bendradarbiavimą.

Tarnybos veiklos ataskaita teikiama Savivaldybės tarybai, kuriai Tarnyba yra atskaitinga.

1. BENDRA INFORMACIJA APIE TARNYBĄ

1.1 Veiklos prioritetai

Tarnyba – biudžetinė įstaiga, prižiūrinti, ar tesėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Įstaigos steigėja ir savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija yra Savivaldybės taryba.

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 67 str. 9 d. 14 p. (su vėlesniais pakeitimais);

² Telšių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentas, 2023-03-30 sprendimas Nr. T1-51 (su vėlesniais pakeitimais);

³ Telšių rajono savivaldybės tarybos 2025-03-27 sprendimas Nr. T1-137;

⁴ Telšių rajono savivaldybės kontrolieriaus 2024 m. lapkričio 5 d. įsakymu Nr. KT1-7.

Tarnyba savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, Valstybės kontrolieriaus patvirtintomis metodikomis (Finansinio audito vadovu, Atitikties audito vadovu ir Veiklos audito vadovu), Tarptautiniais audito standartais (TAS), Tarptautiniais aukščiausiųjų audito institucijų standartais (TAAIS) ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais Tarnybos veiklą.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas nustato pagrindinius principus, kuriais grindžiama Tarnybos veikla: nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo.

Tarnybos vizija – pažangi, profesionali, nešališka, atvira įstaiga.

Tarnybos misija – kurti naudą visuomenei, padedant Savivaldybei išmintingai valdyti jos finansus ir turtą.

Tarnybos veiklos tikslas – didinti savivaldoje viešojo sektoriaus efektyvumą ir jo kuriamą naudą visuomenei. Siekti aukštos darbų kokybės, vykdant efektyvią, į rezultatus orientuotą veiklą.

Tarnybos veiklos esmė – stebėti viešojo sektoriaus rizikas, sistemiškai vertinti veiklos problematiką ir siūlyti veiklą tobulinančias ir efektyvinančias priemones.

Siekiant sumažinti ar pašalinti grėsmes auditoriaus nepriklausomumui, nustatytos prevencinės priemonės: Tarnybos valstybės tarnautojai neaudituoja įstaigų, kuriose gali kilti viešųjų ir privačių interesų konfliktai, deklaruoja viešuosius ir privačius interesus, savarankiškai pasirenka audito metodus, tiriamas sritis, prieš pradėdami auditą pildo Nešališkumo deklaracijas.

Šios priemonės leidžia užtikrinti, kad auditai būtų atliekami objektyviai ir nešališkai, kad Tarnybos valstybės tarnautojai nedalyvautų su einamomis pareigomis nesuderinamoje veikloje.

Tarptautinius audito standartus atitinkantis auditas ne tik įpareigoja išlaikyti aukštą atliekamo audito kokybę, bet ir skatina didinti audito poveikį, tobulinti profesinę kompetenciją, vykdyti efektyvią, į rezultatus orientuotą veiklą, skatina profesinį darbuotojų bendradarbiavimą bei dalykinę pagalbą vienas kitam. Nuolatinis žinių tobulinimas organizuojamuose mokymuose, domėjimasis gerąja praktika ir jos pritaikymas darbe padeda siekti, kad Tarnybos veikla ir auditų rezultatai kurtų didesnę naudą visuomenei. Didelės įtakos turi vienodas audito rezultatų suvokimas ir tinkamas audito rekomendacijų įgyvendinimas. Todėl prioritetinėmis sritimis išlieka audito poveikio didinimas, efektyvus turimų išteklių naudojimas ir darbuotojų kompetencijų stiprinimas.

1.2. Veiklos organizavimas

Siekiant užtikrinti Tarnybai teisės aktais nustatytų funkcijų įgyvendinimą ir tinkamą darbo organizavimą, vadovaudamasis Vietos savivaldos įstatymu, Savivaldybės kontrolierius parengė ir nustatyta tvarka suderino ir patvirtino Tarnybos veiklos planą, kuriame pateikė planuojamus atlikti auditus, kontrolės funkcijas ir kitą veiklą, numatė įvykdymo terminus. Veiklos planas parengtas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisės aktuose Tarnybai nustatytą kompetenciją. Tarnybos veikla buvo planuojama ir organizuojama atsižvelgiant į įstatymais nustatytas veiklos sritis bei veiklos prioritetus, taip pat į Tarnybos žmogiškuosius išteklius. Tarnybos 2025 metų veiklos plano projektas pateiktas Telšių rajono savivaldybės kontrolės komitetui, apsvarstytas ir jam pritarta Kontrolės komiteto posėdyje⁵. Tarnybos 2025 m. veiklos planas patvirtintas Savivaldybės kontrolieriaus

⁵ 2024-10-29 posėdžio protokolas Nr. T7-8;

įsakymu⁶, pateiktas Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei ir paskelbtas interneto svetainėje www.telsiai.lt.

Savivaldybės kontrolierius kiekvieną ketvirtį Savivaldybės tarybos kontrolės komitetui teikia informaciją apie veiklos plano vykdymą, pristato rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos rezultatus.

Rengiant 2025 metų veiklos planą, atlikta reikšmingų audito sričių ir Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų, kitų subjektų, gaunančių lėšų iš Savivaldybės biudžeto, atranka, įvertinti ankstesnių auditų rezultatai, veiklos pokyčiai, vertintos ankstesniais metais teiktos rekomendacijos, kita Tarnyboje sukaupta informacija, susijusi su Savivaldybės veikla, jos valdomu turtu, analizė.

Vadovaudamasis patvirtintu veiklos planu ir organizuodamas Tarnybos veiklą, Savivaldybės kontrolierius pasirašo pavedimus auditams atlikti ir numato Tarnybos darbuotojams įvykdymo terminus.

Tarnyboje vykdoma nuolatinė audito kokybės užtikrinimo procedūrų pakankamumo ir veiksmingumo stebėseną.

Atsižvelgdama į tarptautinių audito standartų reikalavimus, Tarnyba formuoja tokią veiklos politiką, kuri leistų pasirinkti tinkamą audito strategiją, užtikrintų tinkamą auditų kokybę.

Tarnyba vykdo šias funkcijas:

1. Atlieka išorės finansinį, atitikties ir veiklos auditą bei vertinimus savivaldybės administracijoje, savivaldybės administravimo subjektuose ir savivaldybės valdomose įmonėse.

2. Kiekvienais metais iki gegužės 15 dienos parengia ir reglamento nustatyta tvarka pateikia Savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo.

3. Rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl savivaldybės prisiimamų įsipareigojimų pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis, garantijų suteikimo kreditoriams už savivaldybės valdomų įmonių prisiimamus įsipareigojimus pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis.

Rengia ir Savivaldybės tarybai teikia išvadą dėl vadovaujantis Lietuvos Respublikos investicijų įstatymu ir (ar) Koncesijų įstatymu parengto viešojo ir privataus sektorių partnerystės projekto įgyvendinimo tikslingumo, šioje išvadoje įvertina savivaldybės galimybes priimti ilgalaikius finansinius įsipareigojimus pagal viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektą, teises galimybes privačiam subjektui perduoti viešojo subjekto funkcijoms priskirtos veiklos ir (ar) ekonominės veiklos vykdymą ir šioms veikloms vykdyti reikalingą savivaldybės ir (arba) savivaldybės kontroliuojamų juridinių asmenų turtą, viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų konsolidavimo (jeigu toks konsolidavimas numatomas) sąlygas, taip pat teikia išvadą dėl pritarimo galutinėms viešojo ir privataus sektorių partnerystės sutarties sąlygoms, jeigu jos skiriasi nuo sprendime dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės projekto įgyvendinimo tikslingumo nurodytų partnerystės projekto sąlygų.

⁶ Savivaldybės kontrolieriaus 2024 m. lapkričio 5 d. įsakymas Nr. KT1-7.

5. Rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl skolininkų ir skolininkų, už kurių įsipareigojimų įvykdymą garantuoja valstybė, ūkinės ir finansinės būklės, taip pat dėl iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų, teikiamų paskolų ir valstybės garantijų teikimo, paskolų naudojimo pagal tikslinę paskirtį ir paskolų grąžinimo.

6. Rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl galimybės savivaldybei prisiimti finansinius įsipareigojimus dėl prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros.

7. Valstybės kontrolės prašymu teikia savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos atliktų auditų ataskaitas ir darbo dokumentus audito išorinei peržiūrai atlikti.

8. Atlieka įstatymuose ir kituose teisės aktuose priskirtas funkcijas.

1.3. Finansiniai duomenys

Tarnybos veikla finansuojama Savivaldybės biudžeto lėšomis. Pagal Telšių rajono savivaldybės 2025–2027 metų strateginį veiklos planą Tarnyba vykdo 001 programos „Savivaldybės valdymas“ 01 tikslo „Efektyviai, ekonomiškai, rezultatyviai ir teisėtai atstovauti Telšių savivaldybės bendruomenės interesams“ 01 uždavinio „Sudaryti sąlygas įgyvendinti savivaldybės funkcijas“ 02 priemonę – „Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos finansinio, ūkinio bei materialinio aptarnavimo užtikrinimas“.

Tarnyba 2025 m. gavo ir panaudojo 155 362,56 eurų savivaldybės biudžeto asignavimų.

Informacija apie savivaldybės biudžeto lėšų panaudojimą pateikiama 1 lentelėje.

1 lentelė. Savivaldybės biudžeto lėšų, skirtų 2025 m. Tarnybos veiklos planui įgyvendinti, panaudojimas

(eurais, ct)

Asignavimų planas, įskaitant patikslinimus, metams	Gauti asignavimai	Panaudoti asignavimai
Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išlaidos		
150800,00	150762,56	150762,56
Ryšių įrangos ir ryšių paslaugų įsigijimo išlaidos		
228,14	228,14	228,14
Komandiruočių išlaidos		
336,00	336,00	336,00
Kvalifikacijos kėlimo išlaidos		
1961,00	1961,00	1961,00
Informacinių technologijų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos		
1528,34	1528,34	1528,34
Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos		
546,52	546,52	546,52
Darbdavių socialinė parama pinigais		
Iš viso:	155 362,56	155 362,56

Tarnybos finansinę apskaitą 2025 metais tvarkė ir finansinių ataskaitų bei biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius rengė Telšių rajono savivaldybės administracijos Centralizuotas įstaigų buhalterinės apskaitos skyrius.

1.4. Tarnybos žmogiškieji ištekliai

Tarnyboje pagal pareigybių sąrašą patvirtintos 4 darbuotojų pareigybės. Tarnybos kompetencijai priskirtas funkcijas Tarnyboje 2025 metais nuo balandžio 8 d. vykdė 3 darbuotojai (įskaitant Savivaldybės kontrolierių). Audito užduotis atlieka valstybės tarnautojai, turintys tam reikiamos kompetencijos ir gebėjimų. Nuolat keičiantis teisės aktams, darbuotojams keliama aukštesni reikalavimai dėl Tarnybos vykdomų funkcijų, kokybės užtikrinimo, asmeninė atsakomybė už atliekamus darbus. Todėl labai svarbu išlaikyti ne tik aukštą darbuotojų kompetenciją, bet ir nuolat atnaujinti teorines žinias bei tobulinti praktinius įgūdžius.

Siekiant užtikrinti tinkamą darbuotojų kompetenciją, vykdyti efektyvūs mokymai kontaktiniu ar nuotoliniu būdu bei nuolat dalijamasi bei keičiamasi gerąja audito praktika su kitų savivaldybių kolegomis. Iš viso 2025 metais Tarnybos darbuotojai išklausė 125,5 akademines valandas mokymų aktualiomis auditui temomis (pavyzdžiui, audito rekomendacijų formulavimas, atnaujinto Veiklos audito vadovo (pakeitimų) pristatymas, Savivaldybės infrastruktūros plėtros įstatymo aktualijos, darbo apmokėjimo ir kitų išmokų skaičiavimas biudžetinėse įstaigose, finansinio audito vadovo taikymo praktikoje klausimai, Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo taikymas, finansinės atskaitomybės vertinimas pagal duomenis VSAKIS ir kt.).

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nuostatomis, kiekvienais metais yra atliekamas valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimas.

1.5. Bendrųjų funkcijų vykdymas

Tarnyba, kaip Savivaldybės biudžetinė įstaiga, be teisės aktais jai perduotų išorės audito vykdymo funkcijų, vykdė Tarnybos bendrąsias funkcijas (vidaus dokumentų tvarkymo, personalo valdymo, veiklos planavimo, viešųjų pirkimų vykdymo, valstybės tarnautojų mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo organizavimo, dalyvavo Savivaldybės tarybos, komitetų posėdžiuose).

Tarnyba 2025 m. parengė ir išsiuntė adresatams 99 raštus, gavo 154 dokumentus, parengė 90 Savivaldybės kontrolieriaus įsakymus (veiklos, personalo, atostogų, komandiruočių klausimais).

Vadovaujantis 2025 m. dokumentacijos planu, 2025 m. Tarnybos parengti ir gauti su jos veikla susiję dokumentai užregistruoti dokumentų registruose.

Tarnyba pirkimams administruoti ir organizuoti naudoja pirkimų proceso administravimo informacinę sistemą „Mano konkursas“.

Tarnyba parengė 2025 m. dokumentacijos plano pakeitimus, 2026 m. dokumentacijos plano projektą, kurį peržiūrėjo ir koregavo atsižvelgdama į Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2025 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. VE-21 pakeistų Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklių nuostatas. Pagal reikalavimus pertvarkė bylas, parengė ir pateikė derinti 2016 m., 2017 m., 2018 m. Tarnybos Vidaus administravimo ir specialiosios veiklos nuolat saugomų bylų apyrašus Nr. 1, kurie 2024 m.,

perduodant 1994 – 2015 metų nuolat saugomus dokumentus Klaipėdos regiono valstybės archyvo Telšių filialui, buvo panaikinti.

2. TARNYBOS VEIKLOS TIKSLŲ PASIEKIMAS

2.1. Tarnybos veiklos veiksmingumas

Tarnyba įvykdė 2025 metų veiklos plane numatytus darbus ir užduotis: atlikti numatyti auditai, parengtos ir pateiktos reikalingos išvados Savivaldybės tarybos sprendimams priimti.

Tarnyba siekia savo darbo rezultatus matuoti ne tik atliktų auditų kiekiu ar išaiškintų pažeidimų ir klaidų suma, bet svarbiausia – Tarnybos darbo poveikiu. Vienas svarbiausių audito tikslų yra spręsti Savivaldybės sisteminės problemas teikiant rekomendacijas dėl nustatytų neatitikčių, veiklos tobulinimo.

Pagal pateiktas rekomendacijas audituoti subjektai numatė priemonės nustatytoms neatitiktims pašalinti. Pateiktų rekomendacijų įgyvendinimas orientuotas į laukiamą rezultatą.

Tarnyba vykdo stebėjamą po audito, nuolat domisi pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo eiga.

Auditu siekiame, kad audituojamuose subjektuose ateityje būtų išvengta klaidų ir teisės aktų pažeidimų, kad būtų stiprinama vidaus kontrolė, didinamas veiklos efektyvumas. Audito veiksmingumas pasireiškia ir tuo, kad audituojamas subjektas apie nustatytas neatitiktis informuojamas kuo anksčiau, kad galėtų audito metu nustatytas klaidas, neatitiktis, kitus trūkumus ištaisyti iki metinių ataskaitų rinkinio sudarymo. Tokiu būdu metinių ataskaitų rinkinyje gali būti išvengiama reikšmingų duomenų iškraipymų.

Tinkamas pateiktų rekomendacijų įgyvendinimas didina atlikto audito pridėtinę vertę, skatina audituoto subjekto darbuotojų teigiamą požiūrį į kontrolės priemonių, užtikrinančių atsakingą finansų valdymą, turto naudojimą ir teisingų ataskaitų parengimą.

2.2. Tarnybos veiklos rezultatai

Tarnyba, įgyvendindama Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme jai priskirtas funkcijas ir suteiktus įgaliojimus, atlieka išorės finansinius, atitikties ir veiklos auditus bei vertinimus savivaldybės administracijoje, savivaldybės administravimo subjektuose ir savivaldybės valdomose įmonėse, rengia ir teikia Savivaldybės tarybai sprendimams priimti reikalingas išvadas, nagrinėja iš gyventojų gaunamus prašymus, pranešimus, skundus dėl Savivaldybės lėšų ir turto, patikėjimo teise valdomo turto naudojimo, valdymo ir disponavimo juo ir teikia išvadas.

Tarnyba atliko 2025 metų veiklos plane numatytus darbus:

1. Pabaigė Telšių rajono savivaldybės 2024 metų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo pasirinktose srityse auditą, parengė audito ataskaitą ir pateikė išvadą Telšių rajono savivaldybės tarybai.
2. Pradėjo Telšių rajono savivaldybės 2025 metų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo pasirinktose srityse auditą.
3. Esant poreikiui parengė ir Savivaldybės tarybai pateikė 4 sprendimams priimti reikalingas išvadas:
 - 3.1. išvadą dėl viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės projekto „Telšių šilumos ūkio koncesija“ įgyvendinimo tikslingumo;

- 3.2. išvadą dėl galimybės Telšių rajono savivaldybei priimti finansinius įsipareigojimus dėl prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros;
- 3.3. išvadą dėl Telšių rajono savivaldybės galimybės imti 2825,9 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą;
- 3.4. išvadą dėl Telšių rajono savivaldybės galimybės suteikti 800,0 tūkst. eurų garantiją uždarajai akcinei bendrovei Telšių autobusų parkui ilgalaikę paskolai gauti techninei bazei įsigyti ir infrastruktūrai sutvarkyti.

2.3. Atliktų auditų ir vertinimų apžvalga

2.3.1. Savivaldybės 2024 metų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo pasirinktose srityse audito rezultatai

Kaip ir kiekvienais metais, Tarnyba, vykdydama Vietos savivaldos įstatymo 67 straipsnio 1 dalies 2 punktą, Biudžeto sandaros įstatymo 37 straipsnio 3 dalį ir Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 30 straipsnio 1 dalį, atliko 2024 metų Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio auditą ir įvertino Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais pasirinktose srityse vertinimą. Audito tikslai:

- įvertinti Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinio duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę;
- įvertinti Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę;
- įvertinti Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymo nustatytiems tikslams pasirinktose srityse;
- įvertinti, ar veiklos ataskaitoje pateikti finansiniai duomenys atitinka metinio finansinių ataskaitų rinkinio ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis.

Savivaldybės 2024 metų finansinių ataskaitų rinkinyje buvo pateikti konsoliduoti 46 viešojo sektoriaus subjektų duomenys apie finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus. Savivaldybės 2024 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje pateikti konsoliduoti 50 subjektų biudžeto vykdymo ataskaitų duomenys.

1 paveikslas. Savivaldybės 2024 metų ataskaitų rinkinio audito apimtis

Savivaldybės 2024 metų finansinių ataskaitų rinkinys

Savivaldybės 2024 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys

Siekiant surinkti pakankamus ir tinkamus įrodymus apie Savivaldybės 2024 metų ataskaitų rinkinį, reikšmingų ir rizikingų sričių audito procedūros suplanuotos ir atliktos 21 subjekte.

Audito metu įvertinus 2024 m. gruodžio 31 d. savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis apie savivaldybės biudžeto pajamas, išlaidas ir skolas bei mokėtinas sumas, reikšmingų neatitikčių, kurios darytų įtaką metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui, nenustatyta. Pareikšta besąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio.

Dėl 2024 m. gruodžio 31 d. Savivaldybės 2024 metų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų buvo pareikšta sąlyginė nuomonė. Stebime pažangą įgyvendinant ankstesnių auditų metu teiktas rekomendacijas, tačiau Savivaldybės 2024 metų grupės finansinėse ataskaitose nustatyta reikšmingų iškraipymų:

- Savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) apskaita vis dar nėra tiksli, nors keliai, gatvės yra apskaityti finansinėje apskaitoje, inventorizuojami, įtraukiami į Kelių sąrašą, registruojami Nekilnojamojo turto registre, tačiau dar trūksta duomenų suderinamumo, tikslumo tarp visų apskaitos registru, dokumentų – inventorizacijos, finansinės apskaitos, Kelių sąrašo ir Nekilnojamojo turto registro;

- Savivaldybės administracijos buhalterinėje apskaitoje esminio pagerinimo darbų sąskaitoje liko užregistruota objektų, kurie yra užbaigti, turtas eksploatuojamas, tačiau tinkamai teisės aktų nustatyta tvarka nesutvarkyti statybos užbaigimo dokumentai, darbų vertėmis nepadidintos infrastruktūros statinių, kitų statinių ir pastatų vertės, neskaičiuojamas nusidėvėjimas;
- nesutvarkyti Telšių rajono vaiko ir šeimos gerovės centro pastato esminio pagerinimo darbų užbaigimo dokumentai, pastato esminio pagerinimo vertė palikta esminio pagerinimo sąskaitoje, neperkelta į pastato vertę, neskaičiuotas nusidėvėjimas;
- Savivaldybės administracijos finansinėje apskaitoje užregistruotas Savivaldybės įsipareigojimų pagal daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) paskolų sutartis likutis nepagrįstas faktiškai atliktos inventorizacijos duomenimis;
- Savivaldybės administracija kitų paslaugų sąnaudoms klaidingai priskyrė melioracijos griovių ir juose esančių melioracijos statinių remonto darbus, hidrotechnikos statinių priežiūros ir remonto darbus;
- Telšių lopšelyje-darželyje „Nykštukas“ ilgalaikiam materialiajam turtui (pastatui, vaikų žaidimų įrenginiams) taikyti nusidėvėjimo normatyvai, kurie įstaigos vadovo nepatvirtinti. Metinės turto inventorizacijos metu inventorizuotas ir įstaigos apskaitoje užregistruotas pastatas – garažas (metalinė konstrukcija), kuris neįregistruotas Nekilnojamojo turto registre;
- Telšių sporto ir rekreacijos centras 1,77 tūkst. Eur, Telšių lopšelis-darželis „Saulutė“ 0,18 tūkst. Eur, Telšių rajono Nevarėnų pagrindinė mokykla 9,6 tūkst. Eur darbo užmokesčio išmokų darbuotojo išlaidoms kompensuoti pinigų srautų ataskaitose neįtraukė į darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išmokas;
- Savivaldybės administracija 2,54 tūkst. Eur baudų už administracinius teisės pažeidimus pajamas neteisingai priskyrė prie pagrindinės veiklos kitų pajamų, nors turėjo priskirti kitos veiklos pajamoms;
- dėl skaičiavimo klaidų 2 įstaigose darbuotojams apskaičiuota 1,31 tūkst. eurų mažiau darbo užmokesčio.

Vadovaujantis LR valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 16 str. 4 d., valstybei ir savivaldybėms nuosavybės teise priklausantis registruotinas turtas turi būti registruojamas viešuosiuose registruose teisės aktų nustatyta tvarka. Nustatyta, kad ne visas turtas teisiškai įregistruotas:

- išlieka kelių ir gatvių teisinės registracijos problema – ne visi Telšių rajono savivaldybėje esantys ir savivaldybei nuosavybės teise priklausantys keliai ir gatvės yra įregistruoti viešuosiuose registruose teisės aktų nustatyta tvarka;
- ne visiems žemės sklypams yra paruošti žemėtvarkos projektai arba teritorijų detalieji planai, dėl to ne visi žemės sklypai yra įforminti po statiniais, keliais, gatvėmis. Nesudarius ir Nekilnojamojo turto registre neįregistravus valstybinės žemės panaudos sutarčių, neturima tikslios ir išsamios informacijos apie panaudos pagrindais valdomą valstybinę žemę.

Tarnyba vertino ir Savivaldybės 2024 metų veiklos ataskaitoje pateiktus duomenis ir nustatė, kad jie atitinka Savivaldybės metinių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų duomenis.

Baigusi auditą, Tarnyba paruošė Telšių rajono savivaldybės 2024 metų finansinių ataskaitų rinkinio audito rezultatų suvestinę ir ją pateikė Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei. Duomenys naudojami pasisakant dėl Nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio.

Audito metu buvo vertinamas ir biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo pasirinktose srityse teisėtumas. Atlikus audito procedūras nustatyta:

- Tobulintinos įstaigų darbo apmokėjimo sistemos (įstaigų vadovai įsakymais patvirtino darbo apmokėjimo sistemas, tačiau jos neapėmė darbo apmokėjimo principų, įstaigos taikomo pareigybių grupavimo į pakopas būdo, pareigybių lyginimo ir pareiginės algos koeficiento dydžio nustatymo kriterijų aprašymo, įstaigos pareigybių struktūros. Dėl šių priežasčių audito metu negalėjome įvertinti, ar darbo apmokėjimo sistemoje pareiginės algos koeficientų intervalai nustatyti vadovaujantis teisės aktais (*Telšių lopšelis-darželis „Saulutė“, Telšių r. Nevarėnų pagrindinė mokykla, Telšių lopšelis-darželis „Nykštukas“*).

- Savivaldybės administracijos direktoriaus 2024-03-27 įsakymu Nr. P1-262 darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, pakeisti (nustatyti iš naujo) pareiginės algos koeficientai, tačiau Įstaigos darbo apmokėjimo sistemos nuostatose nenustatyti atvejai, sąlygos ir tvarka, kuriais vadovaujantis pareiginės algos koeficientas keičiamas šiems darbuotojams.

- Savivaldybės administracijos darbo apmokėjimo sistemos nustatymo aprašo, patvirtinto Administracijos direktoriaus 2024 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. A1-63, 13 p. buvo nurodyta, kad kiekvienai Savivaldybės administracijos pareigybės pakopai nustatytas pareiginės algos koeficientų intervalo plotis sudaro $\pm 20\%$ intervalo vidurio reikšmės. Nustatyta, kad daugumos pareigybių pakopų nustatytas pareiginės algos koeficientų intervalo plotis viršija 20% intervalo vidurio reikšmės.

Dviejose įstaigose 2024 metais nebuvo patvirtintos darbo apmokėjimo sistemos (Telšių r. savivaldybės priešgaisrinė tarnyba, VšĮ Žemaitijos verslo centras), kaip to reikalauja teisės aktų nuostatos.

VšĮ „Telšių futbolo ateitis“ vadovo darbo apmokėjimo sistemoje nustatytas papildomas darbo užmokesčio dalies procentinis dydis, materialinės pašalpos maksimalus dydis viršijo įstatymo nuostatas.

- *nepakankamai veiksmingos vidaus kontrolės priemonės viešųjų pirkimų srityje*: sudarytas pirkimų sutartis, sutarčių pakeitimus Įstaigos paviešino pavėluotai, nesivadovaudamos Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis (Telšių lopšelis-darželis „Nykštukas“, Telšių rajono savivaldybės administracija, Telšių r. Nevarėnų pagrindinė mokykla).

Tarnyba savivaldybės administracijoje vertino, ar galiojančių viešųjų pirkimų sutarčių pakeitimai 2024 m. atlikti vadovaujantis teisės aktų nuostatomis. Tarnyba nustatė, kad:

- 2 paslaugų viešojo pirkimo-pardavimo sutartyse nurodytos abstrakčios sutarčių keitimo sąlygos, jose nustatyta tik bendro pobūdžio nuoroda į Viešųjų pirkimų įstatymo 89 str., be konkrečių keitimo sąlygų detalizavimo, todėl tokia formuluotė nėra laikytina tinkama;

- 6 perkančiosios organizacijos sutartyse nurodė, kad sutarčiai taikoma fiksuotos kainos su peržiūra kainodara. Šiose sutartyse nurodytas kainodaros būdas nebeatitinka galiojančios metodikos reikalavimų;

- 1 pirkimo sutartyje buvo numatyta galimybė pratęsti sutartį du kartus po 12 mėnesių laikotarpiui, tačiau ne ilgiau kaip iki 36 mėnesių bendros trukmės. Sutartyje nenurodytos konkrečios aplinkybės, kurioms esant toks pratęsimas galėtų būti taikomas, todėl sudarytas papildomas susitarimas dėl sutarties termino pratęsimo neatitinka Viešųjų pirkimų įstatymo 89 str. 1 d. 1 p. nustatytų reikalavimų.

Tarnyba kiekvieną audituotą įstaigą audito metu informavo raštais apie audito rezultatus, nurodė nustatytas neatitiktis ir pastebėjimus dėl darbo užmokesčio nustatymo ar apskaitos, inventorizacijos, viešųjų pirkimų, biudžeto vykdymo ar finansinių ataskaitų duomenų teisingumo ir kt. Iš viso audito metu raštais pateikė 54 rekomendacijas, audito ataskaitoje pateikė 6 rekomendacijas. 2025-12-31 duomenimis, įgyvendinta 40 rekomendacijų, tai sudaro 66,7 proc. Iš jų 18 rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną tęsiama (šių rekomendacijų įgyvendinimo terminas nesuėjęs, jos vykdomos pagal numatytus terminus), 2 rekomendacijos prarado aktualumą.

2.3.2. Veiklos audito rezultatai

Tarnyba atliko veiklos auditą „Vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugų teikimo organizavimas ir vykdymas“.

Audito tikslas – surinkti ir įvertinti informaciją, ar efektyviai organizuojamas ir vykdomas vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugos teikimas dienos centruose (toliau – VDC).

vertinta informacija apie:

- vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugų organizavimo ir teikimo teisinį reglamentavimą, teisės teikti akredituotas vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugas suteikimą VDC, šių paslaugų viešinimą savivaldybės interneto svetainėje;
- valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšų skyrimą VDC, savivaldybės administracijos sutarčių su VDC sudarymą, sutarčių vykdymo kontrolę, taip pat ataskaitų ir kitų su finansavimu bei paslaugų teikimu susijusių dokumentų teikimą savivaldybės administracijai;
- akredituotų vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugų kokybės reglamentavimą, savivaldybės administracijos vykdomą šių paslaugų kokybės kontrolę, taip pat paslaugų teikimą ir vaikų lankomumą VDC.

Tarnyba veiklos auditą baigė išankstiniu tyrimu, nes sisteminių klaidų, didelių problemų ar rizikų nenustatė. Įvertino surinktus faktus ir nustatė, kad audito metu nustatytos problemos sprendžiamos, yra sukurta kontrolės sistema, kuri užtikrina kontrolę, stebi teikiamų paslaugų kokybę, vaikų lankomumo situaciją, vykdoma lėšų panaudojimo kontrolė. Audito įtaka pokyčiams bus maža ar jos nebus, nebus pasiektas laukiamas audito poveikis arba audito kaštai viršys galimą naudą.

2.3.4. Skundų ir prašymų nagrinėjimas

Tarnyba nagrinėja iš gyventojų gaunamus prašymus, pranešimus, skundus ir pareiškimus dėl Savivaldybės lėšų ir turto, patikėjimo teise valdomo valstybės turto naudojimo, valdymo ir disponavimo jais. 2025 m. Tarnyba gyventojų skundų ir prašymų negavo.

2.4. Savivaldybės 2025 metų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo pasirinktose srityse vertinimo auditas

2025 m. III ketv. Tarnyba pradėjo savivaldybės 2025 metų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo pasirinktose srityse vertinimo auditą. Apie pradėtą auditą informavo Savivaldybės vadovus.

Savivaldybės 2025 metų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo pasirinktose srityse audito planavimo etape Tarnyba analizavo audituojamų subjektų veiklą reglamentuojančius teisės aktus, veiklos pokyčius, vidaus kontrolės aplinką, apskaitos sistemą, tarpines biudžeto vykdymo ir finansines ataskaitas, vertino ankstesniais metais teiktas rekomendacijas, jų įgyvendinimo būklę, nustatė rizikas svarbiausiose audituojamose srityse.

3. KITA INFORMACIJA

3.1. Tarpinstitucinis bendradarbiavimas

Efektyvesniam ir rezultatyvesniam audito sistemos veikimui ypač svarbu nuolat keistis informacija ir dalytis sukaupta patirtimi. Tobulinant viešojo sektoriaus audito kokybę, buvo toliau tęsiamas bendradarbiavimas su Valstybės kontrole, Savivaldybių kontrolierių asociacija. Tarnyba, kaip Savivaldybių kontrolierių asociacijos narė, aktyviai dalyvavo rengiamuose pasitarimuose, diskusijose dėl teisės aktų projektų, atliekamų auditų kokybės užtikrinimo.

Stengdamasi efektyviai panaudoti visus audito išteklius, Tarnyba plėtoja bendradarbiavimą su Lietuvos Respublikos valstybės kontrole.

Tarnyba nuolat bendradarbiauja, keičiasi informacija, dalijasi sukaupta patirtimi su kitų savivaldybių kontrolės ir audito tarnybomis – domėjimasis geraja praktika ir jos pritaikymu darbe padeda siekti, kad Tarnybos veikla ir rezultatai būtų dar paveiklesni.

Savivaldybės kontrolierė

Laima Sadauskienė